

PLANBESKRIVELSE

PLAN-ID: 2021 001

PLANNAVN: VEDAL MASSEUTTAK

DATO: 07.04.2022

Sammendrag

BYGG Tech AS har fått i oppdrag av forslagstiller Trond Erik Vedal å utarbeide et forslag til privat reguleringsplan for etablering av steinbrudd/masseuttak på Vedal i Brønnøy kommune.

Planen er i hovedsak i samsvar med gjeldende kommuneplan arealdel for Brønnøy som ble vedtatt i 2020, hvor det ble tatt inn et område for råstoffutvinning, R13. Selve planforslaget er utvidet noe ut over området som er avsatt til råstoffutvinning, for bearbeiding, lagring og transport av masser, inklusive avkjørsel fra fv. 17 som ble tatt med etter innspill/merknad fra Nordland fylkeskommune ifm. varsel om oppstart planarbeid. Planområdet er ikke tidligere regulert.

Det vil utarbeides driftsplan for masseuttaket og søkes om driftskonsesjon jf. Mineralloven før masseuttaket kan etableres. Driftsplanen vil legge føringer for uttak av masser, herunder etapper, landskapsmessige tilpasninger, tiltak for å redusere forurensning (støy- og støv), kontroll av geotekniske forhold, osv.

Planområdet reguleres hovedsakelig til steinbrudd/masseuttak (med område for mellomlagring og bearbeiding av masser), skjermingsareal og vegareal.

Planområdet er på ca. 57 daa. Av dette er ca. 37 daa avsatt til masseuttak (innenfor område avsatt til råstoffutvinning, R13), og i tillegg kommer område for bearbeiding og lagring av masser.

Reguleringsplanen er vurdert til å ikke utløse krav til konsekvensutredning jf. §8 og §10 i forskrift om konsekvensutredninger. Reguleringsforslaget er likevel vurdert opp mot en rekke områder som normalt omfattes av en konsekvensutredning, herunder spesielt forurensning og landskapsbilde.

Avslutning av masseuttaket ligger 30 år frem i tid, og er planlagt tilbakeført for etterbruk som LNFR-område. Det vil utarbeides en driftsplan som legger føringer for uttak og istandsetting etter hvert som masser tas ut, som skal godkjennes ifm. søknad om driftskonsesjon.

Den største positive konsekvensen av tiltaket er knyttet til de positive lokale og regionale virkningene man får av å ha tilgjengelige massefraksjoner lokalt, herunder blant annet at man unngår transport av masser over lange distanser. De største negative konsekvensene er hovedsakelig relatert til driftsfasen, hvor man får negative virkninger for støv, støy og landskapsbilde. Det er vurdert at ingen av forholdene har store negative virkninger. Det vurderes slik at det vil med konsekvensreduserende tiltak som innarbeides i regulerings- og driftsplanen være mulig å få utslipp av støv, partikler og støy under gjeldende grenseverdier iht. lovverket.

Etterbruk som LNFR-område gir også store positive virkninger i form av at et område som er vurdert å være forholdsvis ubrukelig, etter hvert kan benyttes til landbruksformål.

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	2
INNHALDSFORTEGNELSE	3
1. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET	5
1.1. HENSIKTEN MED PLANARBEIDET	5
1.2. FORSLAGSTILLER, PLANKONSULENT, EIERFORHOLD	5
1.3. TIDLIGERE VEDTAK I SAKEN	5
1.4. KRAV OM KONSEKVENsutREDNING	5
2. PLANPROSESSEN	7
2.1. VARSEL OM OPPSTART	7
2.2. INNKOMNE MERKNADER	7
2.3. SAKSGANG REGULERINGSPROSESS	7
2.4. FREMDRIFT	7
3. PLANSTATUS	8
3.1. OVERORDNEDE PLANER OG RETNINGSLINJER	8
3.1.1. GJELDENE KOMMUNEPLAN	8
3.1.2. REGJERINGENS FORVENTNINGER TIL REGIONAL OG KOMMUNAL PLANLEGGING	8
3.1.3. STATLIGE RAMMER	8
3.1.4. REGIONALE RAMMER	9
3.2. GJELDENE REGULERINGSPLAN	9
4. BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET	10
4.1. BELIGGENHET / PLANOMRÅDE	10
4.2. DAGENS AREALBRUK OG TILSTØTENDE AREALBRUK	10
4.3. KARAKTER OG LANDSKAP	11
4.4. KULTURMINNER OG KULTURMILJØ	11
4.5. NATURVERDIER/MILJØ	12
4.6. REKREASJONSBRUK	13
4.7. LANDBRUK	13
4.8. TRAFIKKFORHOLD	13
4.9. BARNES INTERESSER	13
4.10. SOSIAL INFRASTRUKTUR	13
4.11. UNIVERSELL TILGJENGELIGHET	14
4.12. GRUNNFORHOLD	14
4.13. STØYFORHOLD	14
4.14. LUFTFORURENSING	14
4.15. UTSLIPP	14
4.16. FLOMFARE	14
4.17. NÆRING	14
5. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET	15
5.1. PLANLAGT REGULERINGSFORMÅL	15
5.2. GJENNOMGANG AV AKTUELLE REGULERINGSFORMÅL	15
5.3. BOMILJØ/BOKVALITET	18
5.4. TILKNYTNING TIL INFRASTRUKTUR	18
5.5. TRAFIKKLØSNING	18
5.6. LANDBRUKSFAGLIGE VURDERINGER	19
5.7. KULTURMINNER	19
5.8. PLAN FOR VANN- OG AVLØP, SAMT TILKNYTNING TIL OFFENTLIG NETT	19
5.9. REKKEFØLGEBESTEMMELSER	19
5.10. DRIFTSGJENNOMFØRING	20
5.10.1. FORHOLD TIL DRIFTSPLAN OG MINERALLOVEN	20

5.10.2.	FORHOLD TIL FORURENSNINGSLOVEN	20
5.10.3.	TERRENGBEHANDLING	20
5.10.4.	DRIFT	21
5.10.5.	MASSEDEPONERING	21
5.10.6.	ETTERBRUKSFASEN	21
6.	VIRKNINGER/KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET	22
6.1.	OVERORDNEDE PLANER	22
6.2.	LANDSKAP	22
6.3.	STEDSKARAKTER	22
6.4.	KULTURMINNER OG KULTURMILJØ	22
6.5.	FORHOLDET TIL KRAVENE I KAP. II I NATURMANGFOLDSLOVEN	23
6.6.	UTSLIPP	23
6.7.	STØV	24
6.8.	STØY	24
6.9.	REKREASJONSINTERESSER OG REKREASJONSBRUK	24
6.10.	TRAFIKKFORHOLD	25
6.11.	BARNES INTERESSER	25
6.12.	UNIVERSELL TILGJENGELIGHET	25
6.13.	ENERGIBEHOV - ENERGIFORBRUK	25
6.14.	JORDRESSURSER OG LANDBRUK	25
6.15.	TEKNISK INFRASTRUKTUR	25
6.16.	ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR KOMMUNEN	26
6.17.	KONSEKVENSER FOR NÆRINGSINTERESSER	26
6.18.	KONSEKVENSER FOR MINERALRESSURSER	26
6.19.	RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE (ROS)	26
6.20.	AVVEINING AV VIRKNINGER	26
7.	INNKOMNE MERKNADER	28
7.1.	MERKNADER	28
8.	VEDLEGG	29

1. Bakgrunn for planarbeidet

1.1. Hensikten med planarbeidet

Det er for tiden ingen relevante masseuttak i Brønnøy og omegn som har egnede masser til bruk i forbindelse med bygge- og anleggsprosjekter i regionen. Dette medfører at nødvendige masser transporteres over store avstander før de kan benyttes i lokale prosjekter. Dette masseuttaket er derfor planlagt med hensyn til dagens situasjon, hvor en ikke har tilgang på lokale masser for bruk i pågående og fremtidige bygge- og anleggsprosjekter.

En vurdering av behovet for fyllmasser i kommunen iht. områder avsatt til utbygging i kommuneplanens arealdel tilsier at massebehovet er større enn dagens kapasitet i regionen.

1.2. Forslagstiller, plankonsulent, eierforhold

Kontaktperson forslagstiller:	Kontaktperson plankonsulent:
Trond Erik Vedal Telefon: 481 74 101 E-post: tronveda@frisurf.no	Tor-Gunnar Nielsen Telefon: 482 19 442 E-post: tor.g.nielsen@byggtech.no BYGG Tech AS, Postboks 174, 8901 Brønnøysund

Hjemmelshaver til planområdet (gnr./bnr. 78/3 og 78/27), unntatt felles privat vegareal i tilknytning til avkjørsel fra fylkesvei 17, er Trond Erik Vedal.

1.3. Tidligere vedtak i saken

Planinitiativet for privat reguleringsplan er forelagt Formannskapet i møte 16.06.2021, med følgende vedtak:

Saksprotokoll i Formannskapet - 16.06.2021

Vedtak:

Med hjml. i PBL. § 12-3 godkjennes oppstart av detaljregulering for Vedal masseuttak.
Premissene for utarbeidelsen av reguleringsplanen bygger på tiltakshavers planinitiativ og kommunens notat fra oppstartsmøte for reguleringsprosessen.

1.4. Krav om konsekvensutredning

Brønnøy kommune har vurdert behovet for konsekvensutredning i referat fra oppstartsmøte, datert 02.06.2021:

«Brønnøy kommune har vurdert planens omfang opp mot KU-forskriften § 6:

Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding

- kommuneplanens arealdel etter § 11-5 og regionale planer etter plan- og bygningsloven § 8-1, kommunedelplaner etter § 11-1, og områdereguleringer etter § 12-2 når planene fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II.*
- reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven for tiltak i vedlegg I. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen*

- c) *tiltak i vedlegg I som behandles etter andre lover enn plan- og bygningsloven. Reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven for tiltak i vedlegg I. (Planer som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding).*

Brønnøy kommune finner masseuttaket til ikke å ha et omfang eller konsekvens som utløser konsekvensutredning etter forskriftens § 6, vedlegg I eller II.

Brønnøy kommune har også vurdert planens omfang opp mot KU-forskriften § 8, *Følgende planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding:*

- a) *reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen*
- b) *tiltak i vedlegg II som behandles etter en annen lov enn plan- og bygningsloven.*

Brønnøy finner heller ikke at skisserte masseuttak omfattes av KU-forskriften § 8, vedlegg II.

Planforslaget skal på denne bakgrunnen ikke behandles etter KU-forskriften.

Man må likevel i nødvendig grad utrede eventuelle beslutningsrelevante tema ved hjelp av kjent kunnskap. Så langt er det på overordnet nivå vurdert ut fra opplysninger i tilgjengelige databaser, ikke avdekt spesielle forhold som kan ha vesentlig virkning for miljø eller samfunn.»

2. PLANPROSESSEN

2.1. Varsel om oppstart

Varsel om oppstart planarbeid ble sendt ut med brev 23.06.2021 til offentlige instanser, naboer og andre berørte parter ifm. planområdet, samt varsel og alle dokumenter ble lagt ut på Brønnøy kommunes hjemmesider samme dag. Oppstart planarbeid ble videre annonsert i Brønnøysunds avis 25.06.2021. Merknadsfrist ble satt til 8. august 2021.

2.2. Innkomne merknader

Det kom inn 10 merknader. I vedlegg merknadsvurdering planinitiativ, datert 11.11.2021, er det utarbeidet en oppsummering av innkomne merknader med tilhørende vurderinger, samt alle merknader er vedlagt i original bakerst.

2.3. Saksgang reguleringsprosess

Skissert saksgang ved en normal reguleringsprosess:

- Varsel om oppstart – merknadsfrist 4 uker
- Vurdering av merknader, utarbeidelse av utkast til reguleringsplan; plankart, reguleringsbestemmelser, planbeskrivelse, ROS-analyse og evt. undersøkelser/rapporter
- Politisk behandling for offentlig ettersyn
- Offentlig ettersyn av plandokumentene i minimum 6 uker
- Gjennomgang og vurdering av innkomne merknader, evt. justeringer
- Politisk behandling for vedtak
- Vedtak av reguleringsplan i kommunestyret
- Utsending av vedtak
- 3 ukers klagefrist etter mottak av vedtak

Det kan bli aktuelt med 2. gangs offentlig ettersyn for planer hvor det er nødvendig med større endringer etter første gangs ettersyn.

2.4. Fremdrift

Videre fremdrift i saksgangen er mer usikkert jo lenger frem i tid man kommer:

- Offentlig ettersyn av plandokumentene i minimum 6 uker – våren 2022
- Kunngjøring av vedtak om godkjenning av kommunestyret – høsten 2022
- Klagefrist – høsten 2022

BRØNNØY KOMMUNE

Varsel om oppstart av detaljregulering for Vedal masseuttak på Vedal i Brønnøy kommune

I medhold av plan- og bygningslovens §§ 12-8 og 12-11, varsles oppstart av privat detaljregulering for Vedal masseuttak, planID 2021 004.

Formålet med planen er etablering av nytt masseuttak på Vedal i Brønnøy kommune (gnr. 78/3 og 78/27). Detaljreguleringen er i samsvar med formål i gjeldende arealdel til kommuneplan (planområdet er noe utvidet i forhold til formål avsatt til råstoffutvinning).

Det vurderes at tiltaket ikke får vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn, og faller ikke inn under §§ 6,7 eller 8 i konsekvensutredningsforskriften.

Fullstendig varsel, samt planinitiativ og referat fra oppstartsmøte finnes elektronisk på:

www.bronnoy.kommune.no eller ved forespørsel til tor.g.nielsen@byggtech.no

Plangrense er illustrert på kartutsnitt under.

Innspill til planarbeidet sendes skriftlig til: BYGG Tech AS, Storgata 34, Postboks 174, 8901 Brønnøysund, eller tor.g.nielsen@byggtech.no, innen 8. august 2021.

Det gjøres oppmerksom på at innsendte merknader ikke blir besvart med brev, men følger saken til politisk behandling.

Figur 1: Annonse i Brønnøysunds avis

3. PLANSTATUS

3.1. Overordnede planer og retningslinjer

3.1.1. Gjeldende kommuneplan

I Brønnøy kommunes nylig vedtatte kommuneplan for 2019-2030, arealdel (24.06.2020) ble området som nå skal detaljreguleres tatt inn som R13 – Område for råstoffutvinning. I forbindelse med dette arbeidet har det vært gjennomført høringer og muligheter for uttalelser, uten at dette har medført endringer for det avsatte området. Øvrige deler av planområdet (ut over området som er avsatt til råstoffutvinning) er LNFR. Selve masseuttaket vil etableres i området som er avsatt for råstoffutvinning, og følgelig er planen i samsvar med kommuneplanen.

Figur 2: Utsnitt fra kommuneplanen for Brønnøy 2019-2030, R13 Råstoffutvinning (rødt område)

3.1.2. Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging

I nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging vedtatt i Kgl. Res. 14.05.2019 står det blant annet at forventes at Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoff må sees i et regionalt perspektiv.

3.1.3. Statlige rammer

LOV:

- Plan- og bygningsloven
 - o Utarbeidelse av detaljplaner iht. Pbl.
- Naturmangfoldsloven
 - o Vurdering av konsekvenser planen vil få for naturmiljø

- Folkehelseloven
 - o Vurdering av konsekvenser for folkehelse
- Forurensningsloven med forskrifter
 - o Vurdering av og tiltak mot forurensning
- Friluftslivsloven
- Lov om kulturminner
- Vegloven
- Vannressursloven

FORSKRIFT:

- Forskrift om konsekvensutredning
 - o Vurdering om planer og tiltak skal konsekvensutredes
- Byggeteknisk forskrift (TEK 17)
- Vannforskriften

RETNINGSLINJER:

- Rikspolitisk retningslinje for samordnet areal- og transportplanlegging
 - o Planens tilknytning til fv. 17
- Statlig retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen
 - o For håndtering av støyende virksomhet
- Rikspolitisk retningslinje for universell utforming
 - o Gir føringer for evt. publikumsbygg/uteareal
- Statlig retningslinje for klima og energiplanlegging i kommunene
 - o Planen legger til rette for lokalt masseuttak i Brønnøy kommune for å begrense lang transport av byggemasser fra andre områder

VEILEDNINGER:

- Driftsplanveileder – Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren på Svalbard

3.1.4. Regionale rammer

- Fylkesplan for Nordland fylkeskommune
 - o Gir overordnede føringer for blant annet næring, kompetanse og verdiskaping
- Mineralstrategi Nord-Norge
 - o Sikre utvikling av en bærekraftig mineralnæring som bidrar med det grønne skiftet, samtidig som drift foregår på miljøforvarlig vis, i balansert sameksistens med reindrift og at det tas hensyn til samiske interesser.

3.2. Gjeldende reguleringsplan

Det er i området ingen gjeldende reguleringsplaner, og følgelig er det overordnede planer som legger føringer for utarbeidelsen av denne reguleringsplanen. Både kommuneplan, statlige-, regionale- og fylkeskommunale retningslinjer og føringer vil være gjeldende for utarbeidelse av reguleringsplanen.

4. BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET

4.1. Beliggenhet / planområde

Planområdet er lokalisert på Vedal i Brønnøy kommune, ca. 15 min kjøretur fra Brønnøysund langs fylkesvei 17. Selve planområdet ligger på sørsiden av fylkesveien, inntil fjellsiden, ca. 650 m i luftlinje fra fylkesveien. Mellom planområdet og fv. 17 er det stort sett opparbeidet jordbruksareal som benyttes ifm. gårdsdrift og beite, samt noen gårder og boliger. Planområdet er utvidet til å også inkludere selve avkjørselen fra fylkesveien til en felles privat vei som leder frem til masseuttaket (på bakgrunn av innspill til planinitiativet). Det er enkelte områder mellom planområdet og fylkesvegen som består av rader og klynger av skog ifm. bekker, innimellom jordbruksarealene. Planområdet omfatter deler av gnr./bnr. 78/3 og 78/27.

Planområdet ble i forbindelse med planinitiativet og oppstartsmøtet med kommunen skissert til å omfatte ca. 60 daa, og inkluderte da altså en del areal rundt området som var avsatt i kommuneplanens arealdel (R13 – Område for råstoffutvinning, ca. 37 daa). Planområdet ble utvidet ifm. planinitiativet med hensyn til å øke uttaksområdet mot nord, da for å sikre enklere og mer hensiktsmessig terrengtilpasning av uttaksområdet. På bakgrunn av innspill i forbindelse med varsel om planoppstart, er det valgt å begrense selve uttaksområdet til å omfatte arealet som er avsatt i kommunens arealplan, men planområdet er fremdeles utvidet noe i forhold til området som er avsatt i kommunens arealplan, da for å sikre nødvendig areal til sikringssoner/vegetasjonsskjerm, bearbeiding og mellomlagring av uttaksmasser, vegareal, etc.

4.2. Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

Planområdet

Reguleringsplanen består altså i prinsippet av to adskilte planområder (grunnet innspill fra Nordland fylkeskommune om å medta selve avkjørselen fra fv. 17). Det som primært omtales som planområdet i denne beskrivelsen er området som omfattes av masseuttaket. Området som skal reguleres til masseuttak, og som er avsatt i kommuneplanens arealdel, består av en fjellskråning som er delvis dekt med vegetasjon og trær. Skråningen vurderes som lite egnet til jordbruk og beite, og fremstår som bratt og ulendt. I bunn av planområdet, mot vest er det en horisontal slette som skal benyttes til bearbeiding og mellomlagring av masser. Denne har tidligere blitt brukt til uttak av sand og grus, og har følgelig vært en lokal punktressurs for sand og grus. I vest grenser planområdet mot jordbruks- og beitesletter. Planområdet som omfatter avkjørselen består av et forholdsvis plant område, med fv. 17 og to busslommer (en på hver side av fylkesvegen), samt en avkjørsel til felles privat grusvei som leder frem til masseuttaksområdet. Planområdet som omfattes av avkjørselen grenser mot dyrket mark på alle sider.

Tilgrensende områder

Planområdet ligger i et grisgrendt strøk, der det er et mindre antall gårdsbruk og noen få boliger i influensområdet som direkte berøres av planen (kun vurdert det som ligger på østsiden av fv. 17). Området rundt planområdet består for det meste av dyrket mark. Ved vurdering av tilgrensende berørte områder, så tas det utgangspunkt i bebyggelse (gårdsbruk/bolig), og ikke om det er et gårdsbruk som driftes eller er lagt ned. Øst for planområdet er det 1 frittstående bolig og et motorsportsenter som består av en bilcrossbane, samt en motocrossbane. Det finnes også et sandtak øst for planområdet. Nord for planområdet er det 3 gårdsbruk og 4 frittstående boliger. Sørvest for planområdet ligger det 3 gårdsbruk og totalt 6 boliger (forholdsvis langt fra planområdet).

4.3. Karakter og landskap

Planområdet

Det meste av planområdet er i dag bestående av en fjellskråning med skrint jorddekke over fjell, med blandingsskog og en liten samling med plantet barskog. Bunnen av planområdet består av et forholdsvis plant slettelandskap hvor det har vært masseuttak for sand og grus. Området er ikke i vesentlig grad benyttet til skogproduksjon eller beite, da av hensyn til skråningens bratte karakter og dermed uegnethet til nevnte formål. Delen av planområdet som omfatter avkjørselen fra fv. 17 består i dag av et flatt landskap omringet av fylldyrka jord.

Influensområdet

Omkringliggende landskap i forhold til masseuttaket er for det meste kupert og bratt fjellterreng i sør, imens det i nord/øst/vest består er jordbruksareal og fulldyrka flate marker. Det er ellers spredt kulturlandskap med gårdsbebyggelse og enkelte frittstående bolighus i influensområdet.

Bilde 1: Planområdet og influensområdet - sett fra nord (kilde: www.3d.kommunekart.com)

4.4. Kulturminner og kulturmiljø

Ved undersøkelse av databaser for registrerte kulturminner finner man ingen innenfor planområdet, men det er registrert 2 kulturminner i planområdets influensområde. Det er registrert ett gravminne vest for planområdet (kulturminneID 26086) og ett gravminne øst for planområdet (kulturminneID 55771). Gravminnene er automatisk fredet iht. kulturminneloven §3. Det vurderes ikke som sannsynlig at planområdet vil komme i konflikt med registrerte kulturminner, men følgende tekst vil medtas i planbestemmelsene: «Skulle det under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og kulturavdelingen i Nordland fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd.»

4.5. Naturverdier/miljø

Planområdet inneholder ikke registreringer i artsdatabanken for viktige naturtyper, utvalgte naturtyper eller verneområder (www.naturbase.no / www.artsdatabanken.no). Det er registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse i nærheten av planområdet (influensområdet), Sandsvale (VU), Vaktel (VU) og Stær (NT). Det er i forbindelse med planarbeidet ikke utført noen kartlegging innenfor planområdet utover å undersøke tilgjengelige kartdatabaser og kjent informasjon. Det er videre gjort subjektive vurderinger av terrenget og naturområdet som utgjør plan- og influensområdet, og det ser ut til å være tilsvarende natur i hele området som utgjør Vedal, og følgelig virker ikke planområdet å være et unikt område for evt. arter eller biotoper som måtte befinne seg i eller i umiddelbar nærhet av planområdet.

Tilgrensende arealer til planområdets nord- og vestsider oppfattes som berørt natur dominert av intensivt drevet jordbruksareal, og fremstår som et område som er lite bevaringsverdig. Selve planområdet består i grove trekk av et mindre eksisterende masseuttak for grus og sand, et relativt lite område med plantet barskog, samt øvrige arealer med skrint dekke i skrånende/bratt terreng med uproduktiv skog, og det planlagte uttaksområdet fremstår følgelig som delvis berørt natur som er lite bevaringsverdig.

Trøskog og Kverngrøen ligger øst/sør for planområdet (oppe på fjellet) og er iht. offentlig tilgjengelige databaser kategorisert som et viktig natur/friluftsområde. Dette området ansees å bli lite berørt av masseuttaket, da det ligger skjermet oppe i fjellet over planområdet. Kverngrøen består for det meste av uberørt natur, og er et nedslagsfelt for drikkevannskilde, samt bekkeløp ned gjennom Trøskog til Vedal. Friluftsområdet virker å være kategorisert i forbindelse med automatisk kartlegging, da det er svært bratt og ulendt atkomst opp fra Vedal. Planområdet berører ikke noen inngrepsfrie naturområder (INON-områder).

Planområdet har liten verdi som viltområde, da det er preget av menneskelig aktivitet og støy fra gårdsbruk, etc.

Observasjoner av Rødliste-arter:

Den norske rødlisten opererer med tre kategorier for 46 truede arter, kritisk truet – CR, sterkt truet – EN og sårbar – VU. I tillegg er det plassert 33 arter i kategorien nær truet – NT. De andre fuglene blir klassifisert som livskraftig bestand – LC.

Sandsvale og Vaktel er i 2021-utgaven av rødlista nedgradert til VU – sårbar, fra NT – nær truet. Sandsvale hekker normalt sett i sandtak og lignende, og Vaktel hekker normalt sett på dyrket mark. Da det finnes både sandtak og dyrket mark i influensområdet, er det mulig disse kan bli negativt påvirket av tiltaket. Dette beror på støy, endring av terrengformasjoner, etc. Det er gårdsdrift i området, med mye aktivitet og til dels støy i sommerhalvåret, samt det foregår tidvis støyende virksomhet i forbindelse med motorsportsenteret som ligger nord for planområdet. Dette er allerede etablerte virksomheter, som må påregnes å ha innvirkning på om fuglene har oppholdt seg, og om de også i framtiden vil oppholde seg i området.

Plan- og influensområdet vurderes samlet å ha noe verdi for terrestrisk biologisk mangfold. Dette begrunnes basert på forekomsten av Sandsvale, Vaktel og Stær.

4.6. Rekreasjonsbruk

Planområdet består i hovedsak altså av et skrånende terreng med skog med impediment bonitet, og delvis et eksisterende sandtak, grensende mot landbruksareal i nord, i tillegg til planområdeparsellen bestående av vegareal ifm. avkjørselen fra fv. 17. Selve planområdet benyttes følgelig ikke til rekreasjonsbruk. Det er riktignok kartlagt et natur/friluftsområde Trøskog / Kverngroren som er registrert som et viktig friluftsområde for rekreasjonsbruk, etc. Disse områdene ligger forholdsvis skjermet til for masseuttaket, gitt at det ligger bortenfor og ovenfor selve masseuttaket.

4.7. Landbruk

Planområdet berører i liten grad eksisterende landbruksareal, kun evt. i forbindelse med oppgradering av anleggs/gårdsveien som forbinder masseuttaket med den felles private vegen som leder videre til fv. 17. Landbruksarealet og den dyrka marka virker å være bearbeidet over lang tid for å drenere marken og optimalisere overvannshåndteringen i området, med bekker mellom arealer med dyrka mark. Det er også enkelte skogklynger mellom jordbruksarealene, og langsmed bekkefar.

4.8. Trafikkforhold

Planområdet ligger avsidesliggende til, men vil naturligvis medføre økt tungtransport i nærområdet. Dette gjelder både i tilknytning til selve planområdet, men også felles privat veg på Vedal og på fv. 17. Den felles private vegen er en opprustet gårdsveg med grusdekke, som må påregnes å få økt belastning og mer trafikk ifm. etablering av masseuttaket. Denne må påregnes å måtte oppgraderes grunnet høyere belastning fra tungtransport med masser. Den felles private vegen er ikke spesielt tilpasset for ivaretagelse av sikkerheten for gående, slik at også må vurderes utbedringer som bidrar til at vegen kan benyttes på en forsvarlig måte av gående når det foregår tungtransport langs vegen. Fylkesvei 17 er vurdert å være en hovedveg som forbinder tettsteder og det er vurdert at vegen har dimensjoneringsklasse Hø1- øvrige hovedveger. Hø1 gjelder for veger med ÅDT < 4000 og 80 km/t. Fv. 17 går forbi planområdet, ifm. avkjørselen som er tatt inn i reguleringsprosessen etter merknad på planinitiativet, og har en fartsgrense på 80 km/t og ÅDT på ca. 1700. Fv. 17 har i dag en bredde på ca. 6,0 m. Avkjørselen er vikepliktsskiltet og oversiktlig i begge retninger, med busslomme på hver side av vegen. Vegbredden på felles privat veg fra avkjørselen er ca. 5,0 m. Anleggsvegen til masseuttaket fra den felles private vegen er i dag ca. 3,0 m. Det er ingen gang-/sykkelveg eller fortau langs noen av vegene i plan- og influensområdet.

4.9. Barns interesser

Planen har begrenset innvirkning på barns interesser, men det er naturligvis aktuelt med økt trafikk på felles privat veg, samt på fv. 17. Dette kan ha negativ innvirkning på vegens funksjon som skoleveg for barn, og det er derfor viktig at vegen oppgraderes i nødvendig omfang, slik at det er forsvarlig å være gående på vegen, samtidig med at det foregår massetransport.

4.10. Sosial infrastruktur

Planområdet omfatter ikke sosial infrastruktur i form av barnehager eller skoler. Barn i influensområdet sogner til skole som krever skoleskyss, og følgelig er det busslomme på hver side av fylkesveien ifm. avkjørselen til Vedal. Det bør vurderes å oppruste den felles private vegen, slik at denne i større grad ivaretar hensynet til myke trafikanter, gitt den økte belastningen langs vegen med tungtransport av masser.

4.11. Universell tilgjengelighet

Det er ikke tatt spesielle hensyn til universell utforming eller tilgjengelighet i planområdet i dag.

4.12. Grunnforhold

Berggrunnen i planområdet består iht. overordnet kartlegging av glimmergneis og glimmerskifer. Grunnforholdene og områdestabiliteten må kartlegges i forbindelse med detaljerte undersøkelser som grunnlag for utarbeidelse av driftsplan for masseuttaket. Det må gjøres løpende vurderinger av egnetheten av berggrunnen etter hvert som det tas ut masser i masseuttaket. Eventuelle masser som ikke er egnet iht. planlagt bruk benyttes til driftsveger, støyskjermer, etc.

4.13. Støyforhold

Det har tidvis vært noe støyende aktivitet innenfor planområdet i forbindelse med eksisterende masseuttak for sand og grus. Det er i influensområdet til planområdet intensivt drevet jordbruk i nord/vest og et motorsportsenter i øst, som også er innebefattet med støy i perioder. For bransjen produksjon av pukk, grus, sand og singel er kravene til utendørs støy nivå ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager gitt i forurensningsforskriften §30-7. Kravene tilsvarer gul støysone fra øvrig industri gitt i retningslinje T-1442/2021. Det er også noe støy i forbindelse med trafikken langsmed fv. 17.

4.14. Luftforurensing

Det har tidligere vært forbundet noe støvflukt med uttak av sand og grus innenfor planområdet, da i forbindelse med bearbeiding og lagring av løsmasser, noe som normalt sett kan medføre noe støvflukt.

4.15. Utslipp

Det er lite som tyder på at tidligere masseuttak av løsmasser (sand og grus) har medført noen synlig forurensning innenfor planområdet eller i influensområdet. Eksisterende masseuttak har begrenset utstrekning, og det er følgelig lite som tyder på at det har hatt noen innvirkning (partikkelavrenning) på bekken som drenerer bort vann fra den dyrkede marken i nord/vest.

4.16. Flomfare

Planområdet er i henhold til NVEs aktsomhetskart for flom ikke berørt av flomfare.

4.17. Næring

Det har tidligere vært et masseuttak for løsmasser (sand og grus) innenfor planområdet, i tilknytning til det planlagte uttaksområdet. Det er i Brønnøy og omegn få masseuttak med egnede masser og operativ drift, og følgelig vil dette tiltaket være et godt bidrag. Det har i de senere år blitt fraktet massefraksjoner fra andre områder i landet, til deponi i Brønnøy og omegn. Det har vært forholdsvis grei byggeaktivitet de senere år, og følgelig har det vært stor etterspørsel etter egnede massefraksjoner. Det er i forbindelse med oppstartsvarslet bemerket fra Direktoratet for mineralforvaltning at en mineralressurs er en ikke-fornybar naturressurs som kun kan tas ut der den naturlig forekommer, samt at det er viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, det vil si både i volum og kvalitet. For å kunne utnytte ressursene optimalt er det derfor ønskelig å kunne ta ut masser så langt ned som teknisk og forsvarlig mulig.

5. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

5.1. Planlagt reguleringsformål

Arealene er planlagt regulert til:

1. Bebyggelse og anlegg
 - a. Steinbrudd og masseuttak (BSM)
2. Samferdelsanlegg og teknisk infrastruktur
 - a. Veg (SV)
 - b. Kollektivholdeplass (SKH)
 - c. Annen veggrunn – grønt areal (SVG)
3. Grønnstruktur
 - a. Vegetasjonsskjerm (GV)

Formål	Feltnavn	Areal [m ²]
Steinbrudd og masseuttak	BSM	44.268
Veg	SV	2936
Kollektivholdeplass	SKH	225
Annen veggrunn – grønt areal	SVG	724
Vegetasjonsskjerm	GV	8764
SUM		56.917

5.2. Gjennomgang av aktuelle reguleringsformål

Bebyggelse og anlegg:

Steinbrudd og masseuttak (BSM)

Masseuttaket er hovedformålet med planen, og utgjør den største delen av planområdet. Arealet er på ca. 44,3 daa. Andel av formålet som er avsatt til masseuttak (BSM1) er 36,3 daa, og er innenfor arealet som er avsatt til råstoffutvinning (R13) i kommuneplanens arealdel. Formålet som er avsatt til håndtering, bearbeiding og lagring av masser (BSM2) benyttes allerede i dag som uttak for sand og grus, og til lagring av løsmasser, samt areal for manøvrering med anleggskjøretøy.

Planen legger til rette for uttak ned til kote + 33 m.o.h., og det utgjør dermed et volum på ca. 600.000 faste m³. I driftsperioden er det lagt opp til at bruddkantene skal utformes i paller. I den grad det er mulig skal bruddet drives i en retning, samtidig som det blir istandsatt og klargjort for påregnet etterbruk etter hvert som bruddet drives fremover. Dette reguleres følgelig ikke, da det kan hindre driften og gi dårligere ressursutnyttelse, og det legges følgelig opp til at dette blir håndtert i forbindelse med utarbeidelse av drifts- og avslutningsplanen som skal godkjennes ifm. søknad om driftskonsesjon. Det må påregnes at massene i steinbruddet vil ha ulik kvalitet, og dette kan bli styrende for driften og uttaket. Driftsplanen skal ivareta best mulig utnyttelse av ressursene, samtidig som den skal ivareta hensynet til omgivelsene, og overgangen mellom masseuttaket og omgivelsene. Driftsplanen skal også vise hvordan tiltakshaver planlegger å gjennomføre sikring, beplantning, skjerming og opprydning under driften, samt en avslutnings/tilbakeføringsplan som ivaretar tilpasning av masseuttaket iht. planlagt etterbruk som LFNR-område. Det er lagt opp til at området i bunn kan benyttes som en utvidelse av jordbruksarealet som grenser mot masseuttaket i dag, og at det etableres en bratt skråning i bakkant. Dette korrelerer fint med en eksisterende bruddkant i terrenget i overkant av der hvor masseuttakets bakkant mot sør ligger.

Innenfor masseuttakets område (BSM1) kan det foretas uttak, sprengning, knusing, vasking, sikting og lagring av stein, samt at det kan etableres anleggsveger. Det kan videre etableres mobilt knuseverk og tilhørende infrastruktur på området, herunder evt. installasjoner som kreves ifm. driften (vann/elektrisitet). På området som er avsatt for håndtering, bearbeiding, og lagring av masser kan det også etableres evt. installasjoner som kreves ifm. driften. Det vil tidvis bearbeides og lagres ulike fraksjoner og kvaliteter på dette området, og det må ivaretas evt. nødvendige tiltak for å hindre evt. støy ut over grenseverdier fra støyberegning, støvflukt og partikkelavrenning.

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:

Veg (SV)

Fv. 17 reguleres som Hø1 (øvrige hovedveger, ÅDT < 4000 og fartsgrense 80 km/t) med kjørebredde 6,0 m til offentlig veg (o_SV1) i planutsnittet som ivaretar avkjørselen til Vedal. Avkjørselen til Vedal fra fv. 17, felles privat veg (f_SV2) reguleres med kjørebredde 5,0 m og med vertikalgeometri iht. N100 Veg- og gateutforming (Statens vegvesen). Anleggsvegen SV3 fra den felles private vegen og frem til masseuttaket reguleres til privat veg med bredde 6,0 m.

Krav 4.67 **SKAL**

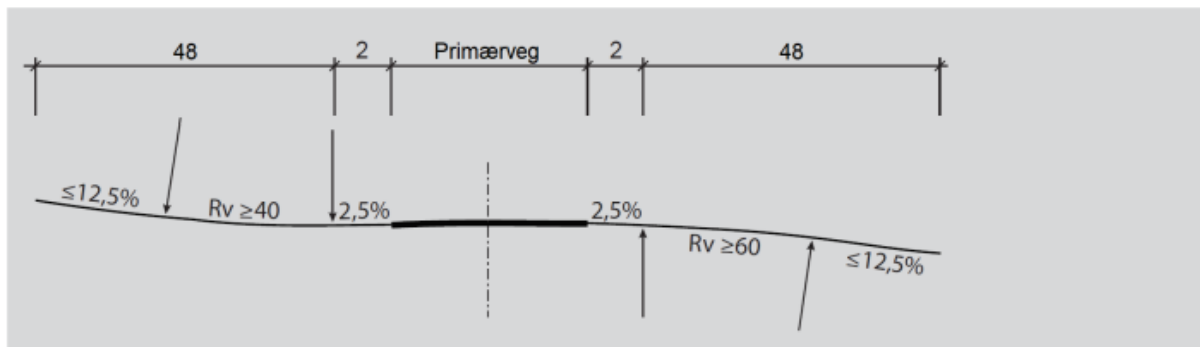
Gjeldende fra 22.06.2021

For avkjørsler med ÅDT > 50, eller med en stor andel lastebiler og vogntog, og ÅDT på primærvegen < 2 000, skal hjørneavrundingen utføres som en enkel sirkelkurve med radius $R = 9$ m.

Krav 4.69 **SKAL**

Gjeldende fra 22.06.2021

På de første 2 m fra vegkanten, skal avkjørselen ha et jevnt fall fra vegkant på 2,5 %. Vertikalkurve med radius ≥ 40 m (lavbrekk) eller ≥ 60 meter (høybrekk) benyttes som overgang til avkjørselens videre forløp. På de nærmeste 50 m fra vegen skal avkjørselen ha fall eller stigning på maksimalt 1: 8 (12,5 %).

Figur 4.26 — Krav til vertikal linjeføring i avkjørsler (mål i m).

Figur 3: Utsnitt med krav 4.67 og 4.69, samt figur 4.26 fra N100 - krav til utforming av avkjørsel

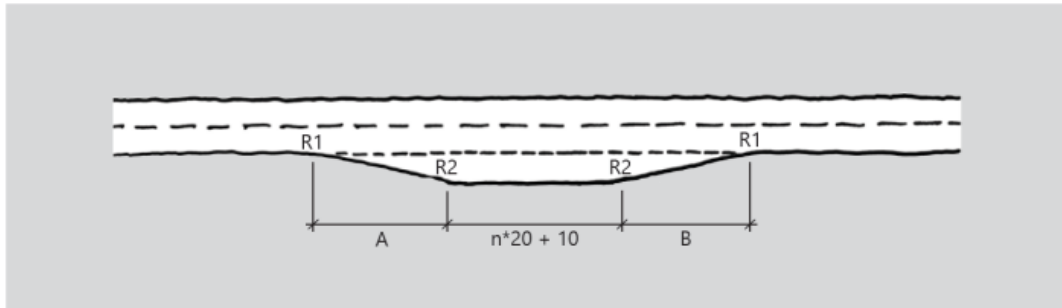
Kollektivholdeplass (SKH)

Det reguleres busslommer med bredde 3,25 m på hver side av vegen, med lik plassering som det er i dag, med utforming iht. N100, figur 4.40. Det dimensjoneres for busslommer hvor opptil 1 buss forventes å stanse samtidig.

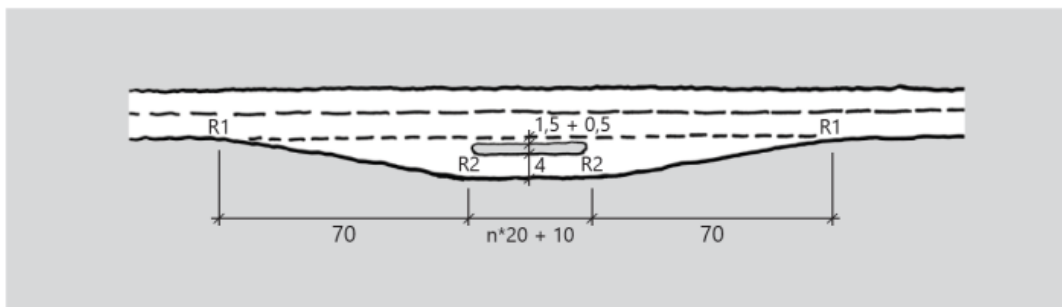
Krav 4.120 **SKAL**

Gjeldende fra 22.06.2021

Ved bygging av ny veg skal busslommer utformes iht. [Figur 4.40](#), [Figur 4.41](#) og [Tabell 4.10](#).

Figur 4.40 — Busslomme uten trafikkdel, n angir antall busser som forventes å stoppe samtidig (mål i m).

Figur 4.41 — Busslomme med trafikkdel, n angir antall busser som forventes å stoppe samtidig (mål i m).

Tabell 4.10 — Mål for busslomme (mål i m).

Fartsgrense (km/t)	A	B	R1	R2	Bredde busslomme u/ trafikkdel
<80	20	20	20	20	3,00
≥80	25	20	40	20	3,25

Figur 4: Utsnitt av N100 - krav til kollektivholdeplass - krav 4.120 og figur 4.40 og 4.41

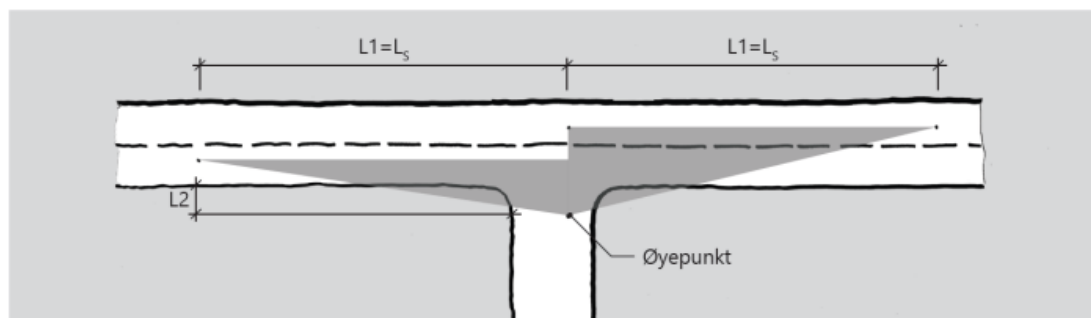
Annen veggrunn – grønt areal (SVG)

Det reguleres 4 m felt med grønt areal langs offentlig veg, hvor krav til friskt ivaretas.

Krav 4.72 **SKAL**

Gjeldende fra 22.06.2021

For avkjørsler skal sikt sikres i henhold til [Figur 4.27](#) og [Tabell 4.6](#)

Figur 4.27 — Siktkrav i avkjørsler (L2 måles fra kantlinje).

Tabell 4.6 — Siktkrav i avkjørsler, L2.

Trafikkmengde i avkjørsel	Fartsgrense 30 og 40 km/t	Fartsgrense 50 og 60 km/t	Fartsgrense 80 og 90 km/t
ÅDT < 50	3	4	6
ÅDT > 50	4	6	8

Figur 5: Utsnitt fra N100 – krav 4.72 og figur 4.27 - siktkrav i avkjørsler

Grønnstruktur:**Vegetasjonsskjerm (GV)**

Det er avsatt et område med vegetasjonsskjerm med bredde på 8 m rundt masseuttaket. Vegetasjonsskjermen vil i praksis bestå av eksisterende skog og skogholt som til dels skjermer området i dag. Vegetasjonsskjermen rundt masseuttaket vil bidra til å redusere støvflukt, samt den vil til dels skjerme innsyn fra sidene, samt den vil skjerme delvis mot innsyn, støvflukt og ta opp noe støy i vestlig retning, for nedre del av masseuttaket hvor mesteparten av anleggsmaskinene etter hvert vil stå. Vegetasjonsskjermen vil grense mot jordbruksareal og dyrket mark. Vegetasjonsskjermen vil ikke hindre innsyn i masseuttaket som går over vegetasjonens høyde når man er på avstand, samt dersom man f.eks. er på fjelltur i nærområdet. Det finnes riktignok flere skogklynger utenfor planområdet (i influensområdet) mellom jordbruksarealene, som bidrar til skjerming av terrengingrepet i forhold til innsyn fra nærliggende bebyggelse og fv. 17 som går forbi planområdet, ca. 600 m nordvest for masseuttaket. Beplantning og type skjerming, samt sikring i denne sonen vil avklares nærmere i driftsplanen.

5.3. Bomiljø/bokvalitet

Det er ingen boliger innenfor planområdet. Boliger som befinner seg i nærmest planområdet (i influensområdet) vil bli berørt av masseuttaket. Boligen i øst vil til dels skjermes av gjenværende fjellformasjon. De øvrige boligene på flaten nord for masseuttaket er i dag påvirket av gårdsdrift og den støy den representerer i ulike deler av året, men vil ha direkte innsyn og bli negativt påvirket av masseuttaket, da spesielt med hensyn til visuell opplevelse og støy.

5.4. Tilknytning til infrastruktur

Det er ingen teknisk infrastruktur i planområdet i dag, og det er ikke planlagt noen utstrakt etablering av dette. Strømforsyning vil vurderes ved behov og kan etableres innenfor planområdet (maskiner og utstyr har i stor utstrekning egne motorer og generatorer). Det vil være nødvendig og det legges opp til at det kan anlegges vannforsyning til/innenfor planområdet, til bruk ved eksempelvis vanning for å hindre støvflukt, etc. Overvann vil håndteres som i dag vis bekker mellom jordbruksarealene, og det vil ikke installeres noen infrastruktur i forbindelse med dette. Det er evt. mulig det må etableres sedimentasjonsbasseng dersom partikkelavrenningen blir for stor. Dette vil i så fall etableres i forbindelse med overgangen fra planområdet til tilgrensende jordbruksareal og bekkeløp i vest.

5.5. Trafikkløsning

Kjøreatkomst

Atkomst til masseuttaket vil være via avkjørsel fra fv. 17, via felles privat veg, frem til anleggsveg (SV3) som går over jordbruksarealene som grenser mot planområdet.

Utforming av veger

o_SV1 og avkjørselen til f_SV2 er utformet i henhold til krav i N100 Vegnormal for veg- og gateutforming (Statens vegvesen). Se for øvrig henvisninger til N100 og utklipp fra denne i avsnittene som omhandler de ulike reguleringsformålene ovenfor.

Felles atkomstveger/eiendomsforhold

Fv. 17 er regulert som offentlig veg (o_SV1). Avkjørselen og veg fra fv. 17 frem til masseuttaket er henholdsvis felles privat veg og privat veg (f_SV2 og SV3).

Tilgjengelighet for gående og syklende

Det er ikke tilrettelagt for gående og syklende langs den felles private vegen som skal benyttes til tung massetransport, og den bør vurderes opprustet og utbedret, slik at forholdene for gående og syklende blir bedre gitt den økte tungtransporten. Det er for øvrig busslommer på hver side av fv. 17, og disse er nå tatt inn i reguleringsplanen.

5.6. Landbruksfaglige vurderinger

Det er i forbindelse med etableringen av masseuttaket planlagt å berøre landbruksareal i minst mulig grad. Det vil primært berøres landbruksareal i forbindelse med oppgradering av anleggsveg som forbinder masseuttaket og den felles private vegen, da denne vil måtte utvides noe i bredden. Totalt sett vurderes masseuttaket å være positivt sett i et landbruksperspektiv, gitt at planlagt etterbruk av uttaksområdet er landbruksareal, hvor en vil få et større jordbruksareal sammenlignet med dagens situasjon (min. 30 daa). Skråningen hvor masseuttaket skal etableres er svært ulendt og bratt, og kan i begrenset grad brukes til beite eller skogproduksjon i dag.

5.7. Kulturminner

Det er ikke registrert noen kulturminner innenfor planområdet. Det er registrert to kulturminner i nærheten av planområdet, men både Nordland fylkeskommune og Sametinget vurderer at tiltaket ikke kommer i konflikt med disse. Basert på merknad fra Sametinget tas det inn i planbestemmelsene krav om stans av arbeid og varsling ved oppdagelse av kulturminner, jf. merknad «Skulle det under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd.»

5.8. Plan for vann- og avløp, samt tilknytning til offentlig nett

Det er ikke offentlig vannforsyning og kommunalt avløp i planområdet i dag (ved masseuttaket), og det er heller ikke planlagt nye offentlige anlegg. Det må evt. vurderes behov for vanntilførsel for bruk til f.eks. vanning ved støvflukt, etc. Dette kan i så fall etableres innenfor formålsområdet.

5.9. Rekkefølgebestemmelser

- Det skal gjennomføres nødvendige analyser og undersøkelser i forbindelse med utarbeidelse av driftsplan for masseuttaket. Driftsplan og avslutningsplan må være godkjent av Direktoratet for Mineralforvaltning, samt det må være gitt driftskonsesjon, før igangsettingstillatelse for masseuttaket kan gis.
- Drift av masseuttaket skal skje i samsvar med konsesjon og godkjent driftsplan og i henhold til lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven).
- Før det kan deponeres rene masser, skal deponiområdet være fysisk avstengt for uvedkommende og det skal være klargjort for mottakskontroll av deponimasser.
- Når masseuttaket/massedepони (BSM) er avsluttet, skal arealet avsluttes og tilrettelegges for bruk som LNFR-område.
- Nødvendige tillatelser fra forurensningsmyndighetene for drift av masseuttaket skal foreligge før oppstart.

5.10. Driftsgjennomføring

5.10.1. Forhold til driftsplan og mineralloven

Det må i forbindelse med etablering av masseuttaket sendes inn en søknad om driftskonsesjon som må godkjennes av direktoratet for mineralforvaltning. Det må etableres en driftsplan for masseuttaket i forbindelse med søknad om driftskonsesjon. Iht. mineralloven skal drift av uttaket fastsettes i en driftsplan som skal være utarbeidet med hensyn til sikker drift og best mulig ressursutnyttelse. Bestemmelser i plan om dette, kan gjøre det vanskelig å oppnå god ressursutnyttelse, da ulike kvaliteter, praktisk og sikker drift, etc. kan gjøre det vanskelig å følge disse rammene. Forhold som blir regulert i driftsplan, bør ikke gjentas i reguleringsplan. Krav til sikring, uttaksretning og etapper, samt fjerning av installasjoner og beplantning i vegetasjonsskjerm mm. fastsettes derfor i driftsplan, og ikke i reguleringsplanen. I planen sikres areal til at dette kan gjennomføres. Driftsplanen er et dynamisk verktøy som kan justeres etter hvert som driften av masseuttaket finner sted.

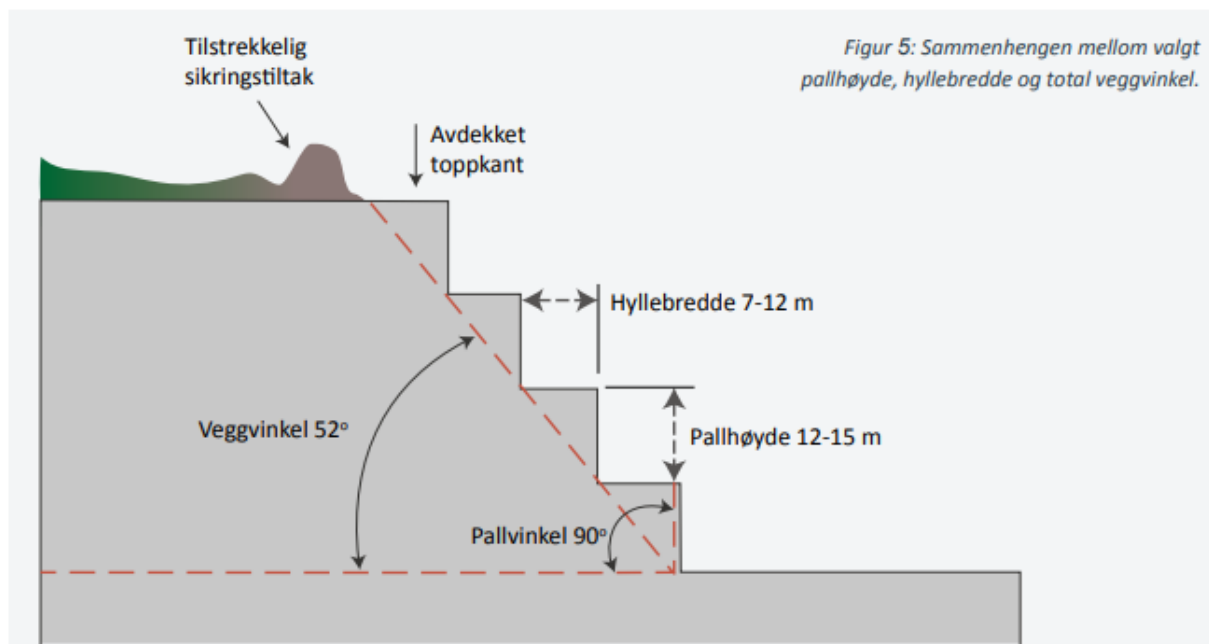
5.10.2. Forhold til forurensningsloven

Grenseverdier for forurensning (støy, støv og utslipp) framgår direkte av forurensningsforskriften kapittel 30, og bør ikke gjentas i planbestemmelsene. Utslipp av partikkelforurensning og støvnedfall vil derfor være ivaretatt gjennom forurensningsforskriften. Det er i bestemmelse sikret at det kan anlegges sedimentasjonsanlegg og det er gitt bestemmelse om at retningslinjer for støy i arealplanleggingen T-1442 er gjeldene for planen og skal ivaretas.

5.10.3. Terrengbehandling

Største tillatte uttaksdybde er kote +33 m.o.h, innenfor regulert uttaksområde. I uttaksområdet skal det anlegges paller i passelig høyde til bruddkant. Dette skal sikres i driftsplanen og tilbakeføringsplanen. Dette gir en teoretisk mulig uttaksmengde på opptil ca. 600.000 m³ faste masser. Eventuelle masser som ikke er av ønsket kvalitet, vil bli brukt til tilbakefylling i uttaket.

Dette medfører en uttaksmengde på maksimalt ca. 20.000 faste m³ årlig i 30 år. Under uttaket vil det bli drevet med palletrinn med høyde 12-15 m og hyllebredde 7-12 m med veggvinkel på ca. 52 grader.

Figur 6: Eksempel utforming bruddkant - kilde: DIRMIN Driftsplanveileder - fast fjell 2021

5.10.4. Drift

Det er planlagt drift tilpasset annen aktivitet i området, herunder gårdsdrift og beiteaktivitet. All aktivitet i selve masseuttaket skal være i henhold til driftstider fastsatt i planbestemmelsene, og evt. reduserte driftstider for maskiner og utstyr som følge av tiltak etter støyanalyse (dersom grenseverdier overstiges), etc. Det er inntatt bestemmelser om at sprengning kun kan utføres i vinterhalvåret, fra 1. oktober til 1. mai, for å unngå sprengning når det er beitende dyr i nærheten av masseuttaket (jf. merknad fra nabo). Det kan i sommerhalvåret likevel foregå arbeider med forberedelser, bearbeiding, lagring og transport av masser. Knusing av stein vil sannsynligvis utføres med mobilt knuseverk, og dette arbeidet antas å ville utføres intensivt i perioder, hvor en etablerer midlertidig lager med ulike fraksjoner. Driftsplanen vil ivareta ytterligere detaljer med hensyn til drift av masseuttaket.

5.10.5. Massedeponering

Reguleringsplanen legger føringer for etterbruk, og uttaket skal etter ferdig uttak klargjøres for planlagt etterbruk ved oppfylling med egnede masser, ut over det som er lagret på området i skjerm/voller. Det antas at noe av massene i uttaket er av dårlig kvalitet, og disse vil brukes til tilbakefylling i masseuttaket i driftsfasen i forbindelse med midlertidige anleggsveger, etablering av skrå på hyllene, etc. Når driften av massedeponi opphører, skal det tilbakeføres tilstrekkelig vegetasjonsmasser i området for å legge til rette for vegetasjonsetablering. Ved avslutning av delområder skal disse tilplantes. Forming av nytt terreng slik at det blir mest mulig naturlig over i eksisterende terreng er en viktig forutsetning for en god landskapstilpasning. Deponimasser må fylles så langt opp til bruddkantene som mulig for å gi landskapet et helhetlig og mest mulig naturlig utseende. Videre bør det nye terrenget gjøres lett kupert i stedet for å tilbakeføres som en helt jevn flate, og det må plantes trær for å oppnå likhet med fjellsidene på hver side av masseuttaket, som er skogkledde.

5.10.6. Etterbruksfasen

Avslutning av masseuttaket ligger langt fram i tid, ca. 30 år. Planen skal likevel sette krav om etterbruk av masseuttaket, mens driftsplanen skal si noe om hvordan det skal istandsettes etter ferdig uttak. Det er medtatt bestemmelse om etterbruk som jordbruksareal med dyrket mark etter endt uttak. Etterbruk som jordbruk gir positive konsekvenser for jordbruk og landskap, samt ifm. lokalt behov for massedeponi.

6. VIRKNINGER/KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET

6.1. Overordnede planer

Planforslaget er i hovedsak utarbeidet i samsvar med gjeldende kommuneplan for Brønnøy kommune og andre overordnede planer.

6.2. Landskap

Driftsfasen

Det vil måtte etableres voller rundt masseuttaket for skjerming mot støy og innsyn, samt for sikring av området. Av hensyn til masseuttakets plassering i forhold til omgivelsene, er det ikke mulig å skjerme hele masseuttaket mot innsyn. Masseuttakets øvre del vil bli synlig enkelte steder langs strekningen av fv. 17 som går forbi planområdet, og i nærområdet (som hovedsakelig består av landbruksareal og spredt gårdsbebyggelse). Når uttaket drives i høyden er det vanskelig å skjerme, og nærliggende gårder/boliger og fv. 17 får innsyn, og støy forblir uskjermet fra f.eks. borerigg når denne er i de øvre områdene. Støyende aktivitet som knusing av stein, etc. vil foregå nede på flata, og vil stort sett skjermes i forhold til omkringliggende gårdsbebyggelse. Planområdet ligger i et område med spredt bebyggelse, og det er et mindre antall boliger som visuelt berøres av uttaket. Jo mer uttaket drives nedover, jo mindre støy vil det medføre, men det vil bli synligere på avstand og mer blikkfang. Selv om området skjermes med vegetasjonsskjerm, vil det likevel være synlig fra omkringliggende fjellområder. Virkninger/konsekvenser for landskap vurderes som noe negativ.

Avbøtende tiltak:

Det reguleres vegetasjonsskjerm, som skal sikre areal til å skjerme uttaket for omgivelsene. I bestemmelser settes det krav til skjerming og etappevis istandsetting så langt det er mulig for en rasjonell drift.

Etterbruksfasen

Det vurderes at etterbruk som jordbruksareal samlet sett vil ha en positiv virkning ved ferdigstilt tiltak.

6.3. Stedskarakter

Driftsfasen

Masseuttaket vil medføre et sår i landskapet sammenlignet med dagens situasjon med skogkledd skråning. Dette skal riktignok istandsettes etter hvert som driften fortsetter, men det vil til enhver tid være synlig så lenge det foregår drift. Virkninger i driftsfasen vurderes derfor som nøytrale for karakter og estetikk.

Etterbruksfasen

Etterbruk som jordbruksareal vil gi området et estetisk løft i forhold til dagens sand- og grustak som er et sår i landskapet, og vurderes som positivt for stedets karakter og estetikk.

6.4. Kulturminner og kulturmiljø

Det antas at det ikke finnes noen kulturminner innenfor planområdet, og at tiltaket dermed ikke vil ha noen negative konsekvenser eller virkninger for kulturminner og kulturmiljø. Området bærer i stor grad preg av menneskelig påvirkning.

6.5. Forholdet til kravene i kap. II i Naturmangfoldsloven

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Det er gjennomført undersøkelser av naturmiljø og naturmangfold i Naturbase og Artsdatabanken, og det er registrert Sandsvale (VU), Vaktel (VU) og Stær (NT) som kjente arter av nasjonal forvaltningsinteresse i influensområdet. Det er ikke registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse innenfor selve planområdet.

§9 Føre-var prinsippet

Med bakgrunn i kjente registreringer må det antas at det kan befinne seg truede arter innenfor både planområdet og influensområdet. Betydningen av føre-var prinsippet i denne saken er vurdert ned, da naturlandskapet, terrenget og vegetasjonen rundt randsonen av Vedal er relativt lik, følgelig er det ikke nødvendigvis slik at området hvor masseuttaket skal etableres er særskilt, og de observerte artene kan dermed antas å kunne oppholde seg i hele området, og den negative påvirkningen fra tiltaket blir muligens dermed ikke så stor.

Naturverdier/biologisk mangfold

Hekkende sandsvaler kan påvirkes negativt i en kort periode, ved at eventuell hekkevegg blir revet, men det ses på som sannsynlig at de finner ny hekkeplass i området, og at virkningene dermed blir ubetydelige for arten. Vaktel og Stær er tilknyttet jordbruksareal, og finner sannsynligvis tilstrekkelige slike arealer i influensområdet. Tiltaket vurderes å føre til ubetydelige endringer for terrestrisk naturmangfold.

6.6. Utslipp

Driftsfasen

Utslipp av partikler og støv fra masseuttaket skal begrenses og iht. forurensningsforskriftens §30-9 skal det gjennomføres løpende målinger og dokumentering av utslipp til vann. Avrenning fra masseuttaket bør for at minst mulig utslipp av partikler skal finne sted, passere en sedimenteringsdam før utslipp til bekkeløp. Sedimenteringsdammen foreslås etablert i forbindelse med myra i nordvestre del av masseuttaket, i tilknytning til bekkeløp mellom jordbruksarealene i det området. Sedimenteringsdammen kan oppbygges ved etablering av voller nedstrøms, slik at man får tilstrekkelig dybde på dammen (1-2 m). Det bør graves ut slam når dammen nærmer seg 2/3 oppfylt med slam. Ved mengder ut over dette vil sedimenteringsdammens funksjon ikke være tilstrekkelig, og partikler vil kunne føres til bekkeløp.

Avbøtende tiltak:

Overvåkning av utslipp til resipient iht. forurensningsforskriften §30 er et nødvendig tiltak. Langs masseuttaket og langs bekker er det regulert vegetasjonsskjerm, slik at vegetasjon kan fange opp partikler før de når bekken. Det må vurderes overbygget knuseverk (mobilt) for å hindre støvflukt fra området. Forurensningsforskriften §30 setter krav til vanning i tørre perioder.

For å forebygge partikkelavrenning fra masselager bør tiltakshaver plassere lagrene innenfor vegetasjonsskjerm og voller, slik at avrenning går mot sedimentasjonsdam eller at det filtreres via terreng. Voller med løsmasser som skal fungere som støv og innsynsskjerm bør beplantes for å redusere avrenningen fra disse. Utslipp er ivaretatt gjennom forurensningsforskriften.

Etterbruksfasen

Etterbruk som deponi for rene masser kan medføre utslipp av partikkelforurensset vann til resipienten, men det forventes en viss lokal påvirkning i resipienten i anleggstiden.

For å minimalisere avrenning fra åpne flater på deponiområder bør det skje en fortløpende tilbakeføring og tilplantning av områder hvor det ikke lenger deponeres masser.

6.7. Støv

Planen vurderes å føre til noe negative virkninger (forringet luftkvalitet) pga. støvutslipp og dermed også noe miljøskade i influensområdet. Når det tas ut masser lenger ned i bruddet og ved bearbeiding av disse, vil bruddkantene og vegetasjonsskjerm/voller ytterligere skjerme for støvflukt til omgivelsene, og gi bedre forhold.

Avbøtende tiltak:

Det må etableres rutiner for å dempe støvflukt fra anleggene, eksempelvis påsprøyting av vann på produksjonsheter og belter/knusverk, samt lagrede finmasser. I tørre perioder må anleggsvegen og midlertidige anleggsveger i masseuttaket vannes og saltes. Bekken som overvannet vil ledes til er gjengrodd med tett skogsvegetasjon, som kan fange opp partikler før de når bekken, i tillegg til vegetasjonsskjerm i bunn av området for bearbeiding og lagring av masser.

6.8. Støy

Det må utføres støyanalyse som beregner støy fra ulike faser og maskiner/utstyr i masseuttaket til omkringliggende bebyggelse i forbindelse med utarbeidelse av driftsplanen. Det må etableres støykart som grunnlag for evt. avbøtende tiltak. Når driften foregår i de lavereliggende områdene vil støyen skjermes effektivt av støyvoller og omkringliggende terreng og skjæringer, mens når driften foregår i de øvre områdene, så vil lyden kunne utbrede seg mer fritt.

Planene vurderes derfor å ha noe negative virkninger for støy, men det er vurdert at det med støyskjerm og evt. reduksjon av driftstider for støyende maskiner/utstyr, kan sikres at støy er innenfor gjeldene krav i retningslinje T – 1442 og forurensingsforskriften §30 -7. Støy fra masseuttaket til omgivelsene er ivarettatt gjennom forurensingsforskriften §30.

Avbøtende tiltak:

Det er bestemmelse om at det kan etableres støyvoll/skjerm i området vegetasjonsskjerm. Det er i tillegg mulig å redusere driftstider for støyende maskiner og anlegg, slik at grenseverdiene ikke overskrides.

6.9. Rekreasjonsinteresser og rekreasjonsbruk

Driftsfasen

Det er ikke rekreasjonsinteresser og rekreasjonsbruk i planområdet i dag, bortsett fra Trøskog og Kverngrøen friluftsområde som ligger sør/sørøst for masseuttaket. Friluftsområdene ligger forholdsvis skjermet til i forhold til masseuttaket, og vurderes følgelig til å ikke bli negativt påvirket av masseuttaket i vesentlig grad. Vegetasjonsskjerm vil skjerme uttaket for lavereliggende områder. Disse vil dog ikke ha en skjermende funksjon for høyereliggende turområder.

Etterbruksfasen

I etterbruksfasen vil det ikke være noen vesentlige negative virkninger for rekreasjon. Turområder i høyden vil ikke ha fjernvirkningen av masseuttaket som et sår i landskapet, men etter planen se en skogkledd skråning, lik dagens situasjon.

6.10. Trafikkforhold

Driftsfasen

Etablering av masseuttaket vil medføre en økt trafikkbelastning i området og på fv. 17.

Fv. 17 er vurdert å være en Hø1 veg. Iht. Statens vegvesens veileder N100 gjelder Hø1 for veger med ÅDT < 4000 og fart 80 km/t. Med en ÅDT på ca. 1700 har fv. 17 dermed kapasitet til mer trafikk enn dagens situasjon, og til trafikken forårsaket av masseuttaket. Det skal ikke bygges noen nye kryss eller avkjørsler i forbindelse med planen, men i planen reguleres frisisiktsoner og linjer i avkjørsel fra fv. 17 iht. til gjeldene krav i N100. Den felles private vegen fra fv. 17 inn til Vedal vil få økt belastning fra tung transport, og må sammen med den private anleggsvegen inn til masseuttaket påregnes å måtte oppgraderes for å tåle belastningen. Ved utbedring bør det hensyntas at myke trafikanter også skal benytte vegen, og at den bør tilpasses samtidig bruk av fotgjengere og tynge kjøretøy.

Etterbruksfasen

Trafikk fra masseuttaket opphører noe som antakelig vil gi mindre trafikk og positive virkninger.

6.11. Barns interesser

Barn som bor på Vedal benytter buss til og fra skole. Det er eksisterende busslommer på hver side av fv. 17 i forbindelse med avkjørselen til Vedal, og disse reguleres nå inn sammen med avkjørselen, slik at alle krav til utforming iht. N100 ivaretas i planen. Økt tung transport på den felles private vegen vil være negativt, men ved utbedring av vegen er det mulig å bedre situasjonen for gående ved å øke bredden eller forbedre sikt i og rundt svinger.

6.12. Universell tilgjengelighet

Det er ikke tatt hensyn til universell tilgjengelighet. Planforslaget har nøytrale virkninger for universell tilgjengelighet.

6.13. Energibehov - energiforbruk

Det vil i driftsperioden være behov for energi til anleggsmaskiner og utstyr. Det antas at det vil benyttes mobile maskiner og utstyr i første rekke, med generator som strømforsyning. Dersom aktuelt kan det etableres nødvendig infrastruktur til strømforsyning innenfor planområdets avgrensning. Planforslaget har grunnet forbruk av drivstoff negative virkninger for energibehov. Lokale masser medfører dog mindre bruk for masser som må transporteres over lengre avstander, og det vurderes som positivt i forbindelse med tiltaket.

6.14. Jordressurser og landbruk

Det er i pkt. 5.6 vurdert at planen har ubetydelige virkninger for landbruk i driftsfasen.

I etterbruksfasen vil det komme et nytt jordbruksareal på minimum 30 daa, som vurderes som svært positivt.

6.15. Teknisk infrastruktur

Det er ikke planlagt nye tekniske anlegg, planen vurderes å ha nøytrale virkninger for teknisk infrastruktur.

6.16. Økonomiske konsekvenser for kommunen

Etablering av masseuttak med planlagt drift i 30 år framover gir arbeid til entreprenører og inntekter til kommunen. En lokal mineralressurs vil også medføre positive økonomiske ringvirkninger, som blant annet prisnivå, gjennomførbarhet for prosjekter, osv.

6.17. Konsekvenser for næringsinteresser

Planforslaget sikrer tilgang til ett nasjonalt viktig råstoff som det er etterspørsel etter, samt at planen sikrer viktige arbeidsplasser i Brønnøy/Sømna kommune i lang tid framover. Virkningene av planen vurderes derfor som svært positive for næringsinteresser.

6.18. Konsekvenser for mineralressurser

Det er i forbindelse med driften av masseuttaket nødvendig å foreta løpende bergfaglig geologisk vurdering av massene i masseuttaket, for å sikre at massene som tas ut er egnet til formålet (det meste er planlagt benyttet som fyllmasser i lokale bygge- og anleggsprosjekter). Langsiktig planlegging og sikring av uttaksområder for grus og pukkressurser er viktig for å hindre nedbygging av nasjonalt viktige forekomster, for å kunne dekke samfunnets behov for slike ressurser.

6.19. Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

Det vises til vedlagt ROS-analyse, hvor det ikke er vurdert å være hendelser som er sannsynlige til svært sannsynlige og vil ha alvorlige til svært alvorlige konsekvenser for miljø og samfunn (røde felter i ROS-tabellen) dersom tiltak som er beskrevet innarbeides i planen.

Det er primært identifisert følgende risikoreduserende tiltak:

- Kartlegging av grunnforhold (geotekniker) og evt. tiltak
- Rasfare-analyse for å vurdere fare for snøras og evt. tiltak
- Støyanalyse og evt. støyskjerming av støyutsatte boliger, samt evt. reduserte driftstider for utstyr som overstiger tillatte grenseverdier (krav om ivaretagelse av grenseverdier gitt i T-1442/TEK17).
- Rutiner for vanning av masselager, maskiner/knusverk, transportveger, etc. i tørre perioder
- Sedimentasjonsbasseng i masseuttaksperioden
- Regulert avkjørsel fra fv. 17 for å sikre at frisiktskrav, vertikalkurvatur, etc. blir ivare tatt.

6.20. Avveining av virkninger

Driftsfasen

Planen har svært positive virkninger for mineralressurser og god utnyttelse av disse, for næringsinteresser og for økonomiske ressurser for kommunen. Det er vurdert at planen ikke har noen store negative virkninger for miljø og samfunn.

De negative virkningene er forbundet med et visuelt synlig inngrep i naturen, som kan sees på forholdsvis lang avstand grunnet størrelsen, samt utslipp av støy, støv og partikler til lokalmiljøet, og er altså en forverring i forhold til dagens situasjon.

Basert på at planen ikke har noe store negative konsekvenser, men har store positive konsekvenser for næringsliv, sysselsetting og mineralressurser, vurderes virkningene av planen samlet å være mest positive for samfunnet.

Etterbruksfasen

For etterbruksfasen er det positive virkninger med utvidet brukbart LNFR-område, som kan benyttes til jordbruk og beite (min. 30 daa). Riktig tilpasning og avslutning av bruddkanten vil nok bidra til å redusere fjernvirkningen av tiltaket, men masseuttaket vil nok til en viss grad ha en visuell påvirkning av landskapsbildet for all ettertid.

7. INNKOMNE MERKNADER

7.1. Merknader

Det har innkommet 10 merknader i forbindelse med varsel om oppstart planarbeid i forbindelse med etablering av Vedal masseuttak. Det vises til vedlagt merknadsvurdering, hvor alle innkomne merknader er oppsummert og kommentert av forslagstiller/plankonsulent. Alle innkomne merknader er i tillegg vedlagt bakerst i merknadsvurderingen.

8. VEDLEGG

1. Plankart
2. Reguleringsbestemmelser
3. ROS analyse
4. Landskapsanalyse – nær/fjernvirkning
5. Merknadsvurdering
6. Referat fra oppstartsmøte